

BELÜGYMINISZTERIUM

**BELSŐ BIZTONSÁGI ALAP
PÁLYÁZÓI TÁJÉKOZTATÓ NAP
2017. 10. 25.
Beszerzések előkészítése**

A piaci ár

A 2014–2020 közötti programozási időszakban a Belső Biztonsági Alapból és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból származó támogatások felhasználásáról szóló 135/2015. (VI. 2.) Korm. Rendelet 1. melléklete:

ÚTMUTATÓ AZ ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEKRŐL 2014–2020-as programozási időszak – Belügyi Alapok

1.3.2. Az elszámolhatóság általános feltételei:

- g) a költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat

1.3.5. A piaci ár igazolása:

- Az elszámolásra kerülő egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat. A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett feladata és felelőssége.
- Közbeszerzési eljárásban, valamint külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárásban a piaci ár igazolására főszabály szerint maga az eljárás dokumentumai (az ajánlati árak) szolgálnak.

Piaci árak való megfelelés igazolása

Igazoló dokumentum főszabály szerint maga a beszerzési eljárás dokumentuma.

1. A Kbt. és Vbt. szerinti eljárásban a hivatkozott törvények által szabályozott beszerzési eljárás dokumentumai.
2. Egyébként, ha a részekre bontás tilalmára tekintettel meghatározott beszerzési érték:

100.000.- Ft alatti	100.000.- Ft ≤ és < 1.000.000.- Ft	1.000.000.- Ft ≤ és < közbeszerzési értékhatár
nem szükséges írásbeli ajánlat	1 írásbeli ajánlat <i>Kivételek:</i> A nyílt kereskedelmi forgalomban kapható eszközök → árlista/honlap	3 írásbeli ajánlat bekérése, amelyből legalább 2 érvényes <i>Kivételek:</i> 459/2016. (XII.23.) Korm. rendeletben - ilyenkor 1 ajánlat is elegendő. De: A Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti rendeletek alapján folytatott beszerzési eljárások esetén ez a kivétel nem alkalmazható.

A piaci ár igazolásának előkészítése

A piaci ár megfelelő módon történő igazolásához az ajánlatkérőnek az eljárás előkészítése során meg kell határoznia az eljárásra vonatkozó, irányadó jogszabályi környezetet és eljárásrendet, valamint a beszerzés becsült értékét.

1) Az eljárásra vonatkozó, irányadó jogszabályi környezet és eljárásrend.

- Pl: a beszerzés a Kbt., a Vbt., a 225/2016. Korm. r., a 492/2015. Korm. r., a 168/2004. Korm. r., a 247/2014. Korm. r., a 44/2011. Korm. r., a 9/2011. (III.23.) BM rendelet hatálya alá tartozik-e.
- A kedvezményezett köteles a közbeszerzési eljárás, valamint a külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás megindításának tervezett időpontja előtt legalább 15 nappal az eljárás dokumentumait előzetes véleményezésre megküldeni a Felelős Hatóságnak (hirdetmény közzététele nélkül indított közbeszerzési/ külön jogszabály alapján lefolytatott beszerzési eljárás esetén az ajánlattételre felkérni tervezett gazdasági szereplők megjelölésével). Ez a rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, amikor a beszerzési igény megvalósítására hatályos keretmegállapodásból történő versenyújranyításra kerül sor. Amennyiben a beszerzési igény megvalósítása hatályos keretmegállapodásból történő közvetlen megrendeléssel történik, úgy az ÁSZF. 20.2.3. pontja szerinti előzetes ellenőrzésre, illetve a 20.2.5. pontja szerinti, eljárást lezáró döntést megelőző ellenőrzésre nem kerül sor.

A piaci ár igazolásának előkészítése

1) Az eljárásra vonatkozó, irányadó jogszabályi környezet és eljárásrend.

Amennyiben a kedvezményezett a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) szerinti nyílt vagy meghívásos eljárástól eltérő eljárást kíván lebonyolítani, köteles megküldeni a választott eljárásfajta alkalmazhatóságára vonatkozó indokolást és az annak alátámasztásául szolgáló bizonyítékokat is, ha azokat előzetesen – pl. a pályáztatás során – nem nyújtotta be, vagy a korábban jóváhagyott eljárástípustól el kíván térni.

Amennyiben a kedvezményezett a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvény (Vbt.) szerinti beszerzési eljárást kíván megindítani, vagy Országgyűlés általi mentesítésére irányuló eljárást (492/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet vagy 225/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet) kíván igénybe venni, úgy ehhez köteles a Felelős Hatóság támogathatósági nyilatkozatát előzetesen beszerezni. A Felelős Hatóság állásfoglalása a védelmi és biztonsági tárgyú beszerzésekhez kapcsolódó egyes jogértelmezési kérdésekről és az előzetes támogathatósági nyilatkozatról elérhető itt:

<http://belugyialapok.hu/alapok/allasfoglalas-vedelmi-es-biztonsagi-targyu-beszerzesekhez-kapcsolodo-egy-jogertelmezési-kerdesekro>

Igények vizsgálata

Kiemelt termék-e? (168/2004. Korm. r., 14/2012. NFM utasítás)

Nem	Igen (fennáll az igény bejelentési kötelezettség a KEF felé a beszerzés értékére tekintet nélkül)			
általános szabályok szerinti beszerzés vagy közbeszerzés	Van-e hatályos keretmegállapodás?			
	Nincs	Van		
	általános szabályok szerinti beszerzés vagy közbeszerzés	Tanúsítványa?		
		még nincs	nem támogató tartalmú	támogató tartalmú
hazai forrásra: alkalmas uniós forrásra: korrekcióval járhat, saját felelősségre indítható meg	hazai forrásra: alkalmas uniós forrásra: korrekcióval jár, saját felelősségre indítható meg	<u>hazai és uniós forrásra is alkalmas</u>		

A piaci ár igazolásának előkészítése

2) A beszerzés becsült értéke.

- A Kbt. és a Vbt. hatálya alá tartozó eljárások esetén a (köz)beszerzés megkezdése előtt a törvényekben rögzített módon kell a becsült értéket az eljárás előkészítése során meghatározni.
- Egyéb eljárások esetén is figyelembe kell venni a Kbt.-ben rögzített, részekre bontás tilalmára vonatkozó szabályokat, és az így meghatározott becsült érték alapján kell a
 - nettó 1.000.000. forintot elérő, vagy az meghaladó;
 - nettó 1.000.000 Ft alatti;
 - nettó 100.000 Ft alattiértékű beszerzésekre irányadó szabályok szerint igazolni a piaci árat.

A becsült érték meghatározása

A becsült érték fogalma a Kbt. 16. § alapján

(1) A közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17–20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni. Opcionális részt tartalmazó ajánlatkérés esetén a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni.

(3) Ha az ajánlatkérő lehetővé teszi a részekre történő ajánlattételt, a közbeszerzés becsült értékébe minden rész értékét be kell számítani.

A részekre bontás tilalma a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdései alapján:

(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A becsült érték meghatározása

Részekre bontás alatt azt kell érteni, amikor az ajánlatkérő egy egységes közbeszerzést több szerződéssel valósít meg úgy, hogy azok értékét külön-külön veszi figyelembe a becsült érték megállapításakor és ez által nem alkalmazza a Kbt.-t, vagy nem a magasabb érték szerint alkalmazandó eljárási szabályok szerint folytatja le az egyes közbeszerzési eljárásokat.

A részekre bontás tehát mindig a becsült érték számításával kapcsolatban elkövetett jogsértés. Egy közbeszerzést több szerződéssel, külön időpontokban megvalósítani nem jogsértő, csak abban az esetben, ha az ajánlatkérő a becsült érték számításánál ezen szerződések értékét nem adja össze.

A becsült érték meghatározása tekintetében segítséget nyújt:

- A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában. (2017. 06. 09.)
- A Közbeszerzési Hatóság – Miniszterelnökség – EUTAF - Megyei Jogú Városok Szövetsége közös PÉLDATÁRA a Kbt. 19. § (2)-(3) bekezdése szerinti részekre bontás tilalmával kapcsolatosan

Mindkettőt lásd: <http://kozbeszerzes.hu/kozbeszerzes-z/magyar-jogi-hatter/kozbeszerzesi-hatosag-utmutatoi/kozbeszerzesek-tanacsanak-utmutatoja-becsult-ertek-szamitasa-reszekre-bontas-tilalma-es-beszerzesi-igenyek-mesterseges-egyesitese-targyaban>

A becsült érték meghatározása

Közbeszerzési eljárások esetén a becsült érték meghatározásának módszereit és dokumentálási kötelezettségét a Kbt. 28. § (2) bekezdése tartalmazza. Itt fontos kiemelni, hogy kedvezményezett a vizsgálat során kizárólag objektív alapú módszereket alkalmazhat. Ilyen módszerek különösen:

- a) a beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérése,
- b) a beszerzés tárgyára vonatkozó, arra szakosodott szervezetek által végzett piackutatás,
- c) igazságügyi szakértő igénybe vétele,
- d) szakmai kamarák által ajánlott díjszabások,
- e) szakmai kamarák által előállított és karbantartott, megvalósítási értéken alapuló, részletes építési adatbázis,
- f) a Közbeszerzési Hatóság által kiadott árstatisztika,
- g) az ajánlatkérő korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése.

Fontos tudni, hogy a Kbt. fentiekén túl nem határoz meg részletszabályokat, azaz a rendelkezésre álló alapadatokból ajánlatkérő határozza meg az általa meghatározott számítási módszerrel a közbeszerzés becsült értékét.

A becsült érték meghatározása

Közbeszerzési eljárások esetén a becsült érték meghatározására szolgáló nyilatkozat főbb tartalma:

- Ajánlatkérő neve
- Közbeszerzés tárgya
- Közbeszerzési eljárás tárgya
- Közbeszerzés önmagában vett becsült értéke (nettó Ft)

Megnevezés	Ajánlattevő 1	AT 2	AT 3	Átlagár	Menny.	Becsült érték
jármű „A”	5.000.000,-	5.200.000,-	5.400.000,-	5.200.000,-	3 db	15.600.000,-
jármű „B”	7.400.000,-	7.000.000,-	7.200.000,-	7.200.000,-	2 db	14.400.000,-
jármű „C”	8.900.000,-	9.500.000,-	9.200.000,-	9.200.000,-	1 db	9.200.000,-
Becsült érték összesen:						39.200.000,-

- A tárgyi beszerzés tekintetében – a Kbt. 19. § (3) bekezdés alapján – fennáll-e más szerződéssel az ún. egybeszámítási kötelezettség.
- A közbeszerzés egybeszámított becsült értéke.
- Részajánlattételi lehetőség biztosítása esetén a **becsült értéket részenként is meg kell határozni.**

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Közbeszerzési kötelezettség hiányában a **nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén** a piaci árnak való megfelelés igazolására a kedvezményezettnek legalább három, független gazdasági szereplőtől (potenciális ajánlattevőtől) kell írásos ajánlatot bekérnie.

- Az ajánlatok nem lehetnek a szerződéskötés időpontjához képest hat hónapnál régebbiek.
- A nyertes ajánlattevő kiválasztása során a kedvezményezettnek a versenyt és a költséghatékonysági szempontokat megfelelően biztosítani kell.
- Az értékeléshez legalább kettő érvényes ajánlat meglétére van szükség.
- A beérkezett ajánlatok alapján azt a gazdasági szereplőt kell nyertesnek nyilvánítani, aki az eljárást megindító felhívásban feltüntetett értékelési szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot nyújtotta be.
- Előfordulhat, hogy eredménytelen az eljárás (pl. nem érkezik be ajánlat, vagy csak 1 érvényes ajánlat érkezik be). Ebben az esetben az ajánlattevők értesítése és új eljárás lefolytatása szükséges. Ha az eljárás azért eredménytelen, mert csak 1 érvényes ajánlat érkezik be, akkor a Felelős Hatóság által elvárt két érvényes ajánlat az eredeti és a megismételt eljárással (azaz két körben) együttesen is megszerezhető, azzal, hogy írásban kell dokumentálni annak tényét, hogy az első eljárásban érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő az ajánlatát a második eljárás során is fenntartja vagy új ajánlatot ad.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

- A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el nem valódi verseny eredményeként született ajánlat, amely esetében pl. az ajánlattevő és a kedvezményezett, valamint azok tagjai között függőségi viszony áll fent (például rokoni kapcsolat mutatható ki az ajánlatkérő és az ajánlattevő között, tulajdonosi viszonyok összefonódása) vagy nem potenciális ajánlattevőktől kér a kedvezményezett ajánlatot.
- Potenciális ajánlattevőnek a beszerzés tárgya szerinti eljárások rendszeres résztvevője, illetve ennek megfelelő tevékenységi körökkel rendelkező, vagy a beszerzés tárgyához fűződő általános gazdasági érdekeltséggel, a gazdasági szereplői minőséggel bíró ajánlattevő minősül.
- Az esélyegyenlőség keretében az eljárásban való részvétel lehetőségét, az egyes eljárási cselekmények gyakorlását azonos módon kell biztosítani az ajánlattevők számára, az egyenlő elbánás keretében pedig azonos tényállás mellett, azonos eljárási cselekményekre és döntésekre kerülhet sor a kedvezményezett részéről. A kedvezményezett ezen uniós alapelvek betartása során jóhiszeműen és tisztességesen köteles eljárni.
- Az egyes eljárási cselekményeknek dokumentáltan kell történnie, oly módon, hogy azok rekonstruálhatósága a későbbiekben is biztosított legyen.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Az ajánlatkérésnek tartalmaznia kell:

- a beszerzés pontos tárgyát és mennyiségét olyan részletességgel, hogy arra egyértelmű és összehasonlítható ajánlatok érkezzenek;
- az értékelés szempontját, szükség esetén pedig (ha nem az ár az egyedüli értékelési szempont) az értékelés objektív módszerét;
- a teljesítés tervezett határidejét;
- a finanszírozási feltételeket;
- illetve (amennyiben az releváns) az alkalmassági kritériumokat, és azok igazolásának módját.

Amennyiben külön részletes feladatlírás elkészítésére is sor kerül, azt az ajánlatkérés mellékletévé kell tenni. Ezen előírások a felhívás honlapon történő közzététele esetén is alkalmazandóak.

A kedvezményezettnek különös figyelmet kell fordítania arra, hogy az ajánlatkérésében csak olyan részletességgel írhatja elő a beszerzés tárgyának elvárt műszaki paramétereit, amely a beszerzéssel megvalósítani kívánt cél érdekében valóban indokolt. A beszerzés célja tekintetében irreleváns műszaki előírások szükségtelenül korlátozzák a potenciális ajánlattevők közötti versenyt.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Az ajánlatkérés dokumentuma

- faxon,
- elektronikus formában (e-mailben), vagy
- levélben is kiküldhető.

Az ajánlattételre felkért gazdasági szereplők részére egyidejűleg kerüljön megküldésre az ajánlatkérés, és mindenkinek azonos ajánlattételi határidőt kell szabni, biztosítva ezzel az esélyegyenlőséget, egyenlő elbánást és a versenyt.

Az ajánlattételi szakaszban beérkező kérdésekre a választ valamennyi gazdasági szereplőnek külön-külön, de egyidejűleg kell megküldeni a kérdező megnevezése nélkül.

Az ajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését is megfelelően dokumentálni (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás) szükséges, amely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Bírálat, értékelés és döntés, valamint annak dokumentálása

- A beszerzés tárgyára tekintettel célszerű lehet több – például pénzügyi szakértelemmel, beszerzés tárgya szerinti szakértelemmel rendelkező – személy bevonása az ajánlatok bírálatába, értékelésébe. Az ajánlatkérőnek biztosítania kell a bírálat és értékelés során az összeférhetlenségi szabályok tiszteletben tartását (az összeférhetlenségről nyilatkozni szükséges).
- A bírálat és értékelés során az ajánlatkérő a folyamatot jegyzőkönyvben/ emlékeztetőben rögzíti, amelyet a résztvevő bizottsági tagok aláírnak. A jegyzőkönyvnek/ emlékeztetőnek tartalmaznia kell legalább az alábbi adatokat:
 - nyertes ajánlat kiválasztásának alapját képező értékelési szempontot,
 - az ajánlattevők által megajánlott elemet,
 - a pontszámítás módszerét (súlyozás),
 - az érvényes és érvénytelen ajánlatokat valamint az érvényesség/érvénytelenség indoklását,
 - továbbá az eljárás eredményét,
 - és a nyertes ajánlat megnevezését.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

A nyertes ajánlat kiválasztása:

- Amennyiben a kedvezményezett kizárólag a legalacsonyabb ár szempontja alapján kíván dönteni a beérkezett érvényes ajánlatok között, úgy az értékelési szempont objektivitását szükségtelen további indokokkal alátámasztani.
- Amennyiben nem a legalacsonyabb árat, hanem a legjobb ár-érték arányt tartalmazó érvényes ajánlat kerül kiválasztásra, úgy a kedvezményezettnek ki kell dolgoznia, és már az ajánlatkérésben rögzítenie kell a kiválasztás objektív módszertanát.

Kiértésítés

- A kedvezményezettnek egyidejűleg tájékoztatnia kell minden ajánlattevőt az eljárás eredményéről (részletes indoklás nem szükséges, elegendő jelezni, hogy nyert/nem nyert).

Írásbeliség

- A kedvezményezett a **százezer forint értékhatárt elérő, vagy meghaladó értékű áru beszerzésére vagy szolgáltatás megrendelésére irányuló szerződést kizárólag írásban köthet.** Ebből a szempontból írásban kötött szerződésnek minősül az elküldött és visszaigazolt megrendelés is. Az írásbeli alak megsértésével kötött szerződés teljesítése érdekében történt kifizetés összege a támogatott tevékenység költségei között nem vehető figyelembe.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft feletti értékű beszerzés esetén

Kivételekre vonatkozó szabályok:

Kbt. 4. § (3) bekezdés: „A 195. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők az egymillió forintot elérő, de a 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti értékhatárokat el nem érő értékű, a 8. § (2)–(6) bekezdése szerinti szerződéseik megkötését megelőzően is kötelesek – az e törvény végrehajtási rendeletében foglaltak szerint, az ott meghatározott kivételekkel – legalább három ajánlatot bekérni. Ezekre a beszerzésekre e törvény rendelkezéseit kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben e törvény végrehajtási rendelete azt előírja.”

A kedvezményezett nem köteles legalább három ajánlatot bekérni a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII.23.) Korm. rendeletben is nevesített esetekben, ugyanakkor a támogatás felhasználásának ellenőrzése érdekében, az uniós elvekkel összhangban – különösen, de nem kizárólagosan a költséghatékonyságra – a Kedvezményezett kötelezettsége a piaci ár igazolása és felelőssége, hogy az megfelelő legyen. A piaci ár alátámasztása során részletesen kell bemutatni azokat az objektív körülményeket, azaz a beszerzés tárgya természetéből következő sajátosságokat, amelyek alapján nem köteles a három árajánlat bekérésére (a kivételi körbe tartozás igazolása). Lényeges, hogy a kedvezményezett által megjelölt sajátosságnak vagy szempontoknak a beszerzés tárgyának teljes köre vonatkozásában, és minden kétséget kizáróan fenn kell állnia.

A kivételeket a Beszerzési Segédlet is felsorolja.

A piaci ár igazolása nettó 1 000 000 Ft alatti és nettó 100 000 Ft alatti beszerzések esetén

A piaci ár igazolása

- A nettó 1 000 000 Ft alatti beszerzés esetén elegendő csupán egy ajánlat bekérése, amelyet a Felelős Hatóság részére be kell mutatni. A nyílt kereskedelmi forgalomban kapható eszközök beszerzése esetén az írásos ajánlat kiváltható a beszerzés időpontjában fél évnél nem régebbi árlista bemutatásával (pl. forgalmazó cégek honlapja).
- A nettó 100 000 Ft értéket el nem érő értékű beszerzéseket illetően nem szükséges írásbeli ajánlatot bekérnie.
- A kedvezményezett a beszerzés értékének – így az alkalmazandó kiválasztási eljárás – meghatározása során minden esetben köteles a részekre bontás tilalmára tekintettel eljárni.
- Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől/ajánlatkérőtől független gazdasági szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat bizonyíthatóan jelentősen meghaladják), a beszerzés során felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.
- A beszerzésekre vonatkozóan feltárt szabálytalanságok eredményeként a Felelős Hatóság el nem számolhatóan nyilváníthat a projektben tervezett költségeket, illetve a már kifizetett költségek egy részének, vagy egészének visszafizetését írhatja elő.

BELÜGYMINISZTERIUM

Köszönöm
megtisztelő figyelmüket!

Peremicki Mónika
Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó